

[Søren B. Jørgensen]

bejdspladsen. Men det er noget, som vi kan se på under udvalgsarbejdet.

Formålet med beslutningsforslaget har været at rette en smule op på det, vi mener er for lav en erstatning, og at sikre større tryk-
hed i ansættelsen, således at en arbejdsgiver må tænke sig om et par gange, inden han skrider til afskedigelse.

Jeg siger i hvert fald tak for det positive tilsagn om at ville se på det i udvalget, og jeg håber, at vi med argumentation dér kan opnå at overbevise et flertal om det rimelige og det retfærdige i, at der må ske nogle ændringer på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 8/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det lovforslag, som socialistisk folkeparti her fremsætter, går ud på en voldsom skærpelse af beskatningen ved afståelse af aktier. Efter forslaget skal enhver fortjeneste ved afståelse af aktier indgå i den skattepligtiges almindelige indkomst. Dette skal gælde, hvad enten der er tale om næringsaktier, almindelige aktier eller hovedaktionæraktier,

og uanset hvor længe aktionæren har ejet aktierne.

Omvendt skal der efter lovforslaget kun være en meget begrænset adgang til fradrag for tab på almindelige aktier og hovedaktionæraktier, idet et tab på sådanne aktier kun skal kunne fratrækkes i fortjenesten ved afståelsen af andre aktier. Der skal ikke ske nogen aftrapning af fortjenesten for hovedaktionæraktier efter ejertidens længde eller gives noget fradrag i den opgjorte fortjeneste, ligesom der ikke skal ske nogen inflationsregulering af anskaffelsessummen. Hertil kommer, at det skal være den faktiske anskaffelsessum for de pågældende aktier, der lægges til grund, og altså ikke værdien af aktierne ved ordningens ikrafttræden. Herved beskatter man i mange tilfælde en allerede indtrådt værdistigning, som efter gældende regler ville være skattefri. Ordningen vil herved i betydeligt omfang få tilbagevirkende kraft med skærpende virkning.

Som anført er forslaget udtryk for en kraftig skærpelse i forhold til de gældende regler. Det medfører imidlertid også en betydelig skærpelse i forhold til de tidligere aktieavancebeskatningsregler fra 1962.

Lad mig derfor slå fast, at jeg på regeringens vegne naturligvis klart må tage afstand fra dette forslag. De nugældende aktieavancebeskatningsregler er i det væsentlige gennemført i to omgange: i 1981 gennemførte den daværende regering vigtige og centrale ændringer i aktieavancebeskatningen, der først og fremmest kom de almindelige aktionærer til gode. De problemer, der herefter fortsat bestod for hovedaktionærer, blev løst af denne regering i 1983.

Det er min opfattelse, at man med de gældende aktieavancebeskatningsregler har fået nogle gode og fornuftige beskatningsregler for aktiesalg. Reglerne om skattefrihed for almindelige aktier efter en kortere ejertid har således været et nødvendigt grundlag for at tilføre især de store virksomheder nødvendig kapital. Det er da også min overbevisning, at disse regler har bidraget til den betydelige opblomstring, der i de senere år er sket for dansk erhvervsliv. De gennemførte lempelser i aktieavancebeskatningen for hovedaktionærer er først og fremmest gennemført med henblik på at lette generationsskiftet. Aftrapningsordningen for hovedaktionærer har da også bidraget hertil og må i det hele anses

[Ministeren for skatter og afgifter]

for at være en rimelig og god måde at løse et overmåde vanskeligt problem på.

Regler i stil med dem, socialistisk folkeparti her foreslår, går helt afgørende på tværs af den politik, som regeringen søger at fremme. Jeg må derfor på regeringens vegne på det kraftigste afvise lovforslaget.

Tastesen (S):

Vi er enige med SF så langt, at der må sættes stærkt ind imod den samfundsskadelige skattespekulation. Det var bl.a. derfor, at vi greb ind over for nogle af de urimelige regler, der var i denne lovgivning i forbindelse med den lovgivning om aktiesalg til sig selv, som blev vedtaget umiddelbart før jul. Det er bl.a. også derfor, at vi i forbindelse med de forhandlinger om en skattereform, der i øjeblikket foregår, anser det for et af de højest prioriterede ønsker i forbindelse med skattereformforhandlingerne, at man sætter ind over for den skattespekulation, som finder sted i et desværre alt for stort omfang på grund af de meget uensartede regler, der er, og det er derfor, vi har det sigte i forhandlingerne, at der skal indføres ensartede regler, hvad enten det gælder skat af almindelig indkomst, selskabsskat eller skat af kursavancer, som er beskattet så forskelligt.

Hvad angår aktieavancebeskatningen, er der jo sket en lempelse af lovgivningen i to tempi. Socialdemokratiet har et medansvar for første etape, som jo blev gennemført i 1981, og sigtet dengang var at give et i hvert fald på det tidspunkt tiltrængt lift til, at der skete en udvikling i handelen med aktier. Derfor kom den lempelige regel for almindelige aktionærer, at man var fritaget for avancebeskatning efter 3 år. Det er muligt, det ser lidt anderledes ud på aktiemarkedet i øjeblikket, end det gjorde dengang, men alligevel kan man måske frygte, at vi ved at vende tilbage til udgangspunktet kunne bringe os i den situation, at der blev stilstand på aktiemarkedet til skade for erhvervslivet og dermed for beskæftigelsen.

Hvad angår anden del, den del, der vedrører værnsaktionærerne, var vi ikke med til vedtagelsen af lovforslaget, idet det havde fået en udformning, som vi for vort vedkommende ikke kunne tiltræde, og vi kom derfor ikke med i forliget og fik derved ikke indfly-

delse på den endelige udformning af denne del.

Vor konklusion i forhold til dette lovforslag er, at vi for det første vil bruge alle vore kræfter til at skaffe et flertal for at gribe ind over for skattespekulationen i forbindelse med de skattereformforhandlinger, der i øjeblikket finder sted.

For det andet er vi altid parate til, hvis der, som det var tilfældet i december måned, finder uhensigtsmæssig udnyttelse sted af aktieavance Lovgivningens bestemmelser, at se på de ajourføringer, der i så fald kan være nødvendige.

I modsætning til her, hvor jeg må komme med en blød afvisning af SFs forslag, kan vi under næste punkt på dagsordenen tilsige støtte til SF med hensyn til, at det bedste indgreb imod den skattespekulation, der finder sted, vil være, at vi får en generel omgørelsesklausul.

Aagaard (KF):

Da vort partis ordfører i denne sag, hr. Collet, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på alle fire regeringspartiers vegne sige følgende om dette lovforslag:

Som ministeren og hr. Tastesen allerede har nævnt, gennemførte den socialdemokratiske regering i 1981 særdeles vigtige og centrale ændringer i aktieavancebeskatningen, hvor det først og fremmest var almindelige aktionærer, der blev tilgodeset. I 1983 ændrede vor nuværende regering reglerne i en mere gunstig retning for at sikre, at generationsskiftet kunne ske uden at ødelægge virksomhedernes økonomi og beskæftigelse. Pengene til at betale generationsskifteskatterne med kan kun tages fra selve virksomhederne, der så mangler midlerne til investering i nye arbejdspladser og til forsvar af de gamle.

Jeg skal derfor på alle fire regeringspartiers vegne klart og utvetydigt afvise dette forslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Der foregår for tiden, som det i hvert fald er kendt for de fleste, forhandlinger om en nyordning af hele skattesystemet. Jeg finder det derfor ikke rimeligt at gribe ind på et enkelt område nu.

Dohrmann (FP):

[Dohrmann]

Det skal siges til forslagsstillernes ros, at de ikke lægger skjul på, hvad der er hensigten med dette forslag, nemlig en kraftig forhøjelse af beskatningen. Alle ved, fremskridtspartiet har den opfattelse, at alle de skattekroner, der bliver betalt for øjeblikket, under alle beskatningsformer, er alt, alt for meget, og derfor kan vi selvfølgelig ikke medvirke til et forslag af denne karakter. Det er jo sådan, at hver eneste krone, der inddrages i skat, altid i den sidste ende ender som en byrde for erhvervslivet. Det er ødelæggende for konkurrenceevnen, og det er ødelæggende for beskæftigelsen. Derfor kan man godt stå heroppe og sige både det ene og det andet om skattespekulation – det er nærmest blevet et kraftigt skældsord – men sandheden er i virkeligheden, at vi, hvis der ikke fandt skattespekulation sted og ingen forsøgte at holde lidt på de midler, de har, ville have langt flere arbejdsløse og langt mindre valutaintægter, end vi har i dag. Derfor er der absolut ikke noget umoralsk i skattetækning og skattespekulation; det er blevet nødvendigt med de elendige skattelove, vi har.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg må konstatere, at dette forslag ikke bliver vedtaget, og det kommer egentlig ikke bag på os, for vi er udmærket klar over, at det kun er 4 år siden, at disse nye, meget lempelige regler blev indført, hvor man droppe enhver eller næsten enhver beskatning af kursavancer, og at bl.a. socialdemokratiet og det radikale venstre var med i dette, og så er det svært at ændre holdning på så kort tid.

På den baggrund er jeg egentlig glædeligt overrasket over hr. Tastesens indlæg, fordi hr. Tastesen jo faktisk erkendte, at det var en dårlig lov, man lavede dengang, selv om der var lidt selvmodsigelse i det. Hr. Tastesen nævnte også, at omsætningen på aktiemarkedet skulle være fremmet af dette. Det er vist ikke rigtigt; jeg tror snarere, det var realrenteafgiften, der fremmede aktiemarkedsomsætningen.

Men sagen er, at hvis vi skal have et sammenhængende skattesystem, skal der gribes ind over for det, der hedder rentefradragsretten, kombineret med adgangen til at skaffe sig skattefrie indtægter; det er kendt af enhver, der har beskæftiget sig seriøst med

skattesystemet. Derfor er det umuligt at bevare de skattefrie kursavancer på aktier osv., og hvis man vil have ligestilling mellem aktier og obligationer, hvilket er fornuftigt, bør det selvfølgelig ske ved at indføre beskatning af kursgevinster på obligationer. Det er som sagt kendt af enhver, der beskæftiger sig seriøst med, hvordan vi lukker hullerne i skattesystemet. Det forstår jeg er erkendt af socialdemokratiet, og det er jeg glad for.

Det er måske lidt overraskende, at ministeren overhovedet ikke ville gå ind i diskussionen, men tværtimod kaldte de nuværende love for gode og fornuftige og sagde, at forslaget var fuldkommen på tværs af regeringens politik. Så må jeg altså konkludere, at det ikke er regeringens politik at gennemføre en sammenhængende skattereform; andet kan jeg ikke læse ud af ministerens udtalelser.

Hr. Bernhard Baunsgaard kan jeg ikke sige meget til, for hr. Bernhard Baunsgaard nægtede at gå ind i diskussionen med henvisning til skatteforhandlingerne. Jeg forstår godt, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke kunne give tilsagn om at støtte forslaget, men at hr. Bernhard Baunsgaard end ikke ville gå ind i en diskussion om selve substansen, kom lidt bag på mig, men det er jo hr. Bernhard Baunsgaards valg.

Hr. Dohrmanns indlæg skal jeg ikke kommentere nøjere; det var som forventet fra den side.

Tastesen (S):

Hr. Rahbæk Møller må ikke have hørt tilstrækkelig godt efter, for jeg sagde ikke, at den lovgivning, som blev gennemført i 1981, var nogen dårlig lovgivning, det var en nødvendig lovgivning på det tidspunkt på grund af stilstand af salget på aktiemarkedet, og den beslutning, der blev taget, medvirkede i realiteten til, at statsfinanserne blev gunstigere stillet ved et merprovenu, da lovgivningen lagde op til det grundlag på det tidspunkt. Derfor må jeg afvise den påstand, der er fremsat om, at det var en dårlig lovgivning, som blev fremsat.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg håber ikke, jeg har brugt det udtryk, at hr. Tastesen sagde, det var en dårlig lovgivning; så beklager jeg det i hvert fald. På den

[Rahbæk Møller]

ene side forsvarede hr. Tastesen det og sagde, at det stimulerede aktiemarkedet, hvilket jeg mener er forkert, men hr. Tastesen sagde også noget andet, som jeg hæftede mig ved, nemlig at det i en skattereform er nødvendigt at beskatte enhver form for indkomst, herunder kursavancer. Det mener jeg hr. Tastesen sagde, og det er det, jeg synes socialdemokratiet skal have ros for, for det er en erkendelse af, at der skal ske noget på dette område som led i en sammenhængende skattereform. Det forstår jeg er socialdemokratiets politik, og så er vi altså enige på det punkt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om generel omgælsesklausul i skattelovgivningen.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 12/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Socialistisk folkepartis forslag går ud på at indføre en generel omgælsesklausul i skattelovgivningen. Spørgsmålet om indførelse af en sådan klausul har senest været fremme i forbindelse med behandlingen af det forslag til folketingsbeslutning, som SF fremsatte i folketingsåret 1982-83. Regeringen blev her opfordret til at udarbejde et forslag til en selvstændig lov, som skulle modvirke skatteunddragelser.

I nærværende lovforslag har SF forsøgt at udforme en sådan omgælsesklausul. Inspira-

tionen hertil synes i høj grad at være hentet fra den svenske ordning, men klausulen har dog fået et noget anderledes indhold. Ifølge socialistisk folkepartis forslag til klausul skal en disposition ikke lægges til grund ved skatteberegningen, hvis følgende tre betingelser er opfyldt, nogle betingelser, som i og for sig passer fantastisk godt til spørgsmålet om børneopsparing. Den første betingelse er nemlig, at dispositionen vil medføre en ikke uvæsentlig skattefordel for den skattepligtige eller visse nære pårørende. For det andet: dispositionen er i det væsentligste gennemført med henblik på at opnå en skattefordel. For det tredje: dispositionen medfører en beskatning, der strider mod en eller flere beskatningsregler. Såfremt dispositionen tilsidettes som omgæelse, skal beskatning foretages enten efter dispositionens reelle indhold eller, hvis dette ikke kan lade sig gøre eller vil føre til urimelige resultater, på grundlag af de regler, der gælder, hvis dispositionen ikke var blevet gennemført.

SF skriver i bemærkningerne til forslaget, at en omgælsesklausul er nødvendig for at skabe blot nogenlunde retssikkerhed på skatteområdet. Det er min bestemte opfattelse, at en sådan klausul vil skabe betydelig retssikkerhed.

Lad os se på de tre betingelser, der skulle være opfyldt, for at der kunne statueres omgæelse. Den første betingelse gik ud på, at dispositionen skal medføre en ikke uvæsentlig skattefordel for den skattepligtige eller visse nære pårørende. Dette kan ofte være svært at vurdere; en disposition, der på kort sigt giver anledning til en skattebesparelse, kan måske på længere sigt føre til en merbeskatning; se f.eks. på reglerne om beskatning af genvundne afskrivninger, hvor afskrivningen jo er den kortsigtede fordel, men når man så kommer til genvundne afskrivninger, har vi navnlig inden for landbruget set eksempler på, at fordelene har vist sig at være det modsatte.

Betingelsen om, at dispositionen skal være gennemført med henblik på at opnå den skattemæssige fordel, rejser ligeledes problemer. Det kan ofte være meget vanskeligt at bedømme, hvad der har motiveret en skatteyder til at foretage en disposition, og der er da heldigvis adskillige skatteregler, der netop har til formål at yde skatteyderne en fordel, f.eks. alle fradragsregler, omdannelsesregler-